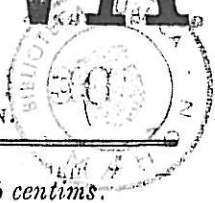

LLUM NOVA

Quinzenari independent.

Portaveu de la Secció MINERVA de L' UNIÓN DE MITJORN - GRAN.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Plasseta, 1.
Mitjorn - San Cristófol.

SUSCRIPCIÓ
A Espanya cada trimestre 0'30 pla.
A fora id. id. 0'60 .

Núm. solt 5 centims.

Don Enric de Lacal

Día 13 del mes present morí a Barcelona, a conseqüència d'un mal de costat a l'edat d'uns sexanta cinc anys, nostro bon amic, bon amic de LLUM NOVA, D. Enric de Lacal i Arque, metge cirurgiá, espos de la distinguida senyora Donya Antonia Stúrla, i Saura propietaris dels llocs d'aquest terme *Son Saura, Santa Mónica y Granada*.

Fill de Valladolid, fa devés uns quaranta anys vingué a Menorca de metge de sanidat marítima, a Menorca arrelà de cor, de Menorca feu sa sagona patria; i, per una llarga temporada es Mitjorn fou ca-seva, i sempre i en tot temps donà proves d'esser bon mitjorner.

Bon metje, els pobres malats de sa nostra pagedia trobaren en ell acertats remeys i tendres conçols; bon senyor de lloc, va esser la providencia de molts de pobrets principalment en anys de carestia i falta de feina, i se feu tant popular en es Mitjorn que mai se li conegue cap inimic.

La seva mort ha dúit es dól a ses distinguides families mahoneses Sturla i Saura, arrabasant-lis un parent del cor, i a tot es poble des Mitjorn, prenent-li un amic, un protector, un bon germá

Ajuntant-mos hi en condól gernanivol i cristianes pregaries, enviam a la Patribulada viuda Donya Antonia i a sa familia el *Deu los guard de mes*, i el donam també a tot es Mitjorn.

Al cel sia!...

LA REDACCIÓ

Les Normes ortogràfiques

(Continuació)

VIII.

M i *n* interiors davant de consonant:

Devant de *b*, *p* i *m* s'escriurá constantement *m*.

Ex.: *Ambre, tomba, ombra, combustible, embenar, imbibicio; ample, pàmpol, rompre, compadir, amparrar, emplujat, impunit, impiados; commouré, commensurable; commutar, emmalaltir, emmaguetzemar, emmirallar, immens, immortal, immediat, immersió, immiscible, imminent.*

Devant de *f*, s'escriurá per regla general *m*.
Ex.: *cámfora, ámfora, émfasi, limfa, nimfa, triomf, amfibi, amfiteatre, simfonia, emfatic.*

Excepció: Els prefixes *con-en-i-in* (que canvien la *n* en *m* davant de *v*, *p* i *m*.) conserven la *n* davant de *f*: *confegir, confessar, confiar, confondre, confraria, enfebrat, enfeinal, enfortir, enfosquir, enforçar, enfredorirse*, (peró *emfatic, emfisema, enfragma*) *inflar, infant, infinit, influent, així, com, infern, inferior.*

Davant de *n* s'escriurá no *m* (no *mp*) d'acord amb la pronunciació: Ex.: *ennuvolarse, ennegrir, connivencia, innecessari, innovació, innat; condena, indemne, solemniai, amnistia, columna, damnació.*

Devant de *c* i *t*, s'escriurá *mp* en els motspresos del llatí els quals presenten en aquesta llengua el nexa *mp*. Ex.: *exempció, redempció, assumpció, consumpció, presumptió, exemple, prompte, redemptor, peremptori, sumptuos, presumptuos, consumptiu, comptemp*, així: *contemprar* i *compte, comptar*, (en francès *conter*).

En els altres casos s'escriurá *n*: *tancar, encarir, encès, encercar, concepte, content, enterbolir, inferior, empenta*, etc., etc. Excepció *comte, (cast, conde) femla, imprenta.*

Davant de les altres consonants s'escriurá *n*.
Ex.: *cenda, endolcir, sangandós, engolir, diumenge, engebusir, ginjol, conjurar, enlairar, enllestir, conguilla, enquesta, enraonar, consirds, ensuperbir, enveja, encellir, canvi, minvar, enzima.* Excepcions *premsa, Sausó, somriure, tranvia.*

Noteu: *setmana* (no *semana*) *cotna* (no *conna*) *sagna* (no *sangna*).

IX.

Preposició provinent de *apud*: *ab* i *amb* l'adjucció d'una nasal, *amb*: la primera forma *ab* empleada sistemàticament pels autors antics (que escrivien també normalment *abdós* per *amb* dos, de

ambí duo) i fins fa poc d'us general d'ius el llenguatge escrit; la segona *amb* gaudint dins el domini lingüístic català d'una extensió incomparablement més gran que *ab* i l'única empleada en la pronunciació de Barcelona.

S'escriurà *amb* evitantse així un divorci no prou justificat entre la llengua escrita i la parlada.

Seguirá.

oooooooooooooooooooooo

DE LA PAGESIA

—¡Axi mateix hi ha coses, rellissa, que fan entربولir es cervell a un homo!

Y restretjant la taleca, furonant les butxaques, la faldriguera, mirant demunt la represa i els pedrissos de la cuina, en Bernat, el pareier de *Bí-nietzem* cercava per tot arreu. ¡Que cercava!

—Que has perdut res, Bernat, li preguntá amb maliciosa sollicitud na Maria, la pubila de la casa, un esclator de jova i bona humor.

—No hu veus, banaula, que he perdut qualca cosa? Vees perque cercaria!

Y sense fer mes cas d'ella ja es partit cap a la porxada, i mira qui mira per dins la sarrieta i la caixa del carro de parei, i cerca qui cerca arpa-jant el pallús de p'enterra. Pero res, com si's vent se l'hagués enduita.

—¡Malhaja es meu cap! No i se cert que ha de ser per aquí; a s'endret de sa «Pleta» he fet es darré xigarro i jugaria que com he descarregat la duia dins aqueixa butxaca. Y tornava a palparse la de la dreta de sa indumentaria mitx sau, mitj brusa, una butxaca penjant, baldera, ampla i poc fonda que mes pareixia un trau que altre cosa. Pero la bossa no hi era.

Se bossa que'n Bernat havia perduda era de pell de ca que p'el temps era estat virat, pero que a les hores era negra, plena d'engrut i de clapes netes de pel, just si hagués tenguda tinya. Be feu diligencies per trobarla pero tot debades.

En Bernat s'aturá dret una estona, en mitx de la porxada, pensant aont podia esser la bossa.

—¿Aont l'has deixada, Bernat? Pensahi be; se deia a si mateix pegantse toquets al front, com conjurs amb los quatre dits ajuntats de la ma dreta.

A forsa de cabilá i preme el cervell, pensá: En no esser que sia caiguda per dins el rabassons com descarregava es carro.. ?

A *grans apuros* *grans resolucions*, i en Bernat sense pensarhi mes ja es partit a regirar tot el munt de rabasses arreconades devall la porxada.

Una gallina escainava renoverament, anunciant sa posta. Dos endiots s'encalsavan prenintse un a l'altre una cuca orba fins qu'un la s'empassava golafrement.

El porqueret anant a treure la guarda s'hi aturá preguntant tot obsequiós:—¿Que heu perdut res, Bernat?

—Vols te fe trons! — contesta aquell mal-

humorat—si no te'n vas mes que deveres, ¡bitzet de la quina! t'engloiré.

Des que un día li havia dit que'l penjaria «per sa vista» el pobre atlot li menava una por disforma i feia tot quant sabia per tenirlo content. Com va veure el joc mal parat, se mirá en Bernat de goa-d'ull i fe la seua via esporuguit i recelós.

El pastor de dins l'après va sentir l'escomesa del porqueret i les comendacions d'en Bernat i li faltá temps per avisar tot-hom que veia. ¡Bo estava ell per no carregar el pareier. Per paga devall devall se la duian.

Y acostants-hi:—¿Bernat que has perdut res?— deia un.

—Que't teng de doná sa patent!..

—Bernat que has perdut res? afagia un altre arribant de bell nou.

—No deu esser alou teu—

—Bernat, que has perdut res? continuava ¡un altra fent el desintés.

—Ja es segú que he perdut...

—Encara no hu has trobat, Bernat?—deia na Maria acostant-s'hi.

A n'en Bernat els ulls li espiratjavien. Cremat de tot tirá amb rabia el rebassó que tenia en sa ma i digué:

—¡Que tant de Bernadetjar! Aixi mateix fariau perdre sa paciència a un asa. Si he perdut, no he perdut res vostre.

—No hu sabem—contestá el pastor mes atrevit, tentantlo.

(Seguirá)

Un estel.

oooooooooooooooooooooo

A MUNACIUS PLANCUS

Al sabi folklorista menorquí
FRANCESC D'ALBRANCA

Laudabant alli claram Rhodon aut
Mitylemen. HORAT. L. I. OD VII.

Uns lauden clara Rodas—a Mitilena o Efessus,
Uns altres a Corintus—entre dos mars posada,
A insignes Teba i Delfos—per Baco i per Apol-lon
O a Tempe de Tesalia—la vall tan celebrada.

N'hi ha qui sols s'ocupen—de coronar sa testa
Amb rams que sempre's troben—de fulles d'olivera
I sens repós alaben—a la ciutat de Pal las
I a la que'l nom va rebre—de ninfa falaguera.

Molls sols celebren d'Argos—per honorar a Juno
De sos cavalls la força;—i a mi no'm satisfan
Pacient Lacedemonia—ni els camps de fértil Sàrissa,
Com d'Albénea el murmuris—que ses aigues fan.

Com la remor de l Anio—que en l'avenc se llença
Com lo bosc de Tiburnus—amb sos recints umbrosos
Com los vergers que esmalten—ringleres de verts arbres
Mullats per gores que brollen—i corren sorollosos.

Aixi com lo vent gréna—del cel plujosos nuvols
Aixi discret i sabi—esborra de sa pensa
¡Oh Plancus! la tristesa—i afanys d'aquesta vida
Bevent dels raims el nectar—sens mica de temensa.